

In Memoriam

І. Назарко, ЧСВВ

АРХИЄПИСКОП ІВАН БУЧКО (1891—1974)

Ранньою осінню 1974 року наша Церква й народ зазнали одної з найболоччіших втрат: в Римі помер Архiepіскоп Іван Бучко, довголітній Апостольський Візитатор у Західній Європі, сеньйор (українського католицького єпископату, гарячий патріот, добродій наших високих наукових інституцій і член-меценат Українського Історичного Товариства.

*

Іван Бучко прийшов на світ в українській селянській родині в селі Германів б. Львова 1 жовтня 1891 р. Середню освіту здобув у Львові в академічній гімназії. Щоб цю освіту здобути, мусів на вакаціях працювати при будові залізниці. Після матури за порадою Сл. Б. Митроп. Андрея виїхав до Риму на студії богословії. Був посвячений на священника 1915 р. й досягнув науковий ступінь доктора богословії за дисертацію з фундаментальної догматики. Після повороту до Львова іменований професором духовної Семінарії у Львові, а 1922 р. ректором малої семінарії, яку митрополит Андрей заснував для учнів різних гімназій, що їх розв'язала польська влада. В той час появилися деякі його рецензії в «Богословії» і статті в «Ниві». Року 1929 в Римі о. д-р Бучко був номінований титулярним єпископом кадоевським і помічником Галицького Митрополита.

Як єпш.-помічник розгорнув широку діяльність у ділянці архієпархіяльної адміністрації, піднесення релігійного життя вірних через часті канонічні візитації парафій, через часті всенародні місії і реклекції, через церковні організації (Кат. Акцію). Єп. Бучко заживізував нашу молодь, бо був ініціатором великого здвигу «Українська Молодь Христові», в якому взяло участь понад 100 тисяч молоді 1933 р., створив Католицьку Акцію Української Молоді (КАУМ і «ОРЛИ»), морально й фінансово спомігав Марійській Дружини середнє шкільної молоді з їх «замкненими реклекціями».

Молодий єпископ виявився невстрашним оборонцем Церкви й народу, зокрема під час ославленої «пацифікації», коли тайною висилкою звітів і знімок побитих людей через чужинецькі амбасадати просто до самого Папи в Римі, доконав того, що Польща мусіла змінити своєю амбасадора при Ватикані. Брав участь теж у міжнародних з'їздах (Рах Ром.), Євхаристійних Конгресах і т. п. Словом: був правою рукою Великого Митрополита Андрея.

Напередодні II всесвітньої війни, весною 1939 р. Апостольська Столиця доручила єпископові Бучкові перевести канонічну візитацію

українських колоній в Південній Америці, Бразилії, Аргентині й Уругваю. Після тієї візитації і вислання звітів з неї до Риму, еп. Бучко став Ген. Вікарієм Філядельфійського Екзарха Костянтина Богачевського і парохом у Нью-Йорку, але вже 1942 р. його відкликано до Риму, де він заступав українські церковні й національні справи при Ватикані та став невичерпним джерелом інформацій у наших справах. У листопаді 1946 р. еп. Бучко дістає номінацію на Апостольського Візитатора для українців католиків на всю Західню Європу. Скромне помешкання в українській Папській Семінарії св. Йосафата на прові Джанікольо стається для Владика владичю палатою, осідком «Українського Допомогового Комітету», бюрою видавництва й адміністрації та центральною, з якої Владика керував своїм духовним стадом понад тридцять років. Архипастир скитальців знов уз'яв у руки жезл-символ пастирської влади і зачав апостольську подорож по обширній території Італії, Бельгії, Швейцарії, Франції, Німеччині, Голландії, Данії, Іспанії, Великій Британії і всюди, де тільки жили розкинені українці. Усюди служив архиерейські Богослужби, палко проповідував стрясаючи з пригноблених душ залишки зневіри, скріплював у серцях віру і надію на Боже Провидіння. Від тієї пори він що року виїжджав на такі візитації, а нераз і двічі в рік, що тепер продовжує його наслідник Владика Марусин. Вскорі Владика Іван стався моральною силою, опорою і джерелом потіхи для свого стада.

Владика Іван високо цінив науку. Він бачив, що на еміграції зібралось немало українських науковців, радив їм зорганізуватися і за його клопотанням куплено дім для українських науковців у Сарселлі б. Парижу, де й зачалось редагування Енциклопедії Українознавства. Владика журився майбутністю нашої молоді, доручав організувати школи по таборах у Німеччині, заснував гімназію в Ріміні, де відбувалися матуральні курси, відкрив українську малу Семінарію в Люрі (Франція), яку згодом переніс до Риму і виведнав для неї права Папської Малої Семінарії. Велика Духовна Семінарія для питомців уже існувала в Німеччині в замку Гіршберг. Владика Іван переніс її в догідніше місце в Кулемборгу (Голландія). В Іспанії Владика Іван виведнав 40 стипендій для наших студентів і в висліді цього сотки наших студентів покінчили університетські студії і сьогодні займають важні становища в нашій суспільності. Владика не забув і про харитативну акцію і в Мюнхені оснував товариство «Харітас», що несе допомогу сиротам, вдовам, хворим і потребуючим. Користуючись модерними засобами апостольства, Владика зорганізував «Український Християнський Рух», щоб християнські засади протискали в наше розбите політичне й суспільне життя. До тих модерних засобів належала преса й друковане слово. Владика видав «Св. Євангелію» в перекладі о. Т. Галущинського ЧСВВ, кілька молитовників для народу, заснував тижневик «Християнський Голос» в Мюнхені, «Голос Христа Чоловіколюбця» в Бельгії і «Наша Церква» в Лондоні. Писав багато пастирських листів, а важніші з них перевидавав окремими брошурами. Проти всяких сподівань, ангажуючи авторитет Папи Пія XII, врятував ди-

візію «Галичина» і тисячі наших біженців від примусової репатріації. Після 2-ої світової війни 1945 р. Владика Іван став найбільшим оборонцем української політичної еміграції. Апостольський Престіл Риму належно оцінив його заслуги, тому 1953 р. іменував його титулярним архієпископом, асистентом папського трону і римським графом, наші наукові інституції надали йому титут «почесного доктора» і почесного члена НТШ, а наш вдячний народ дав йому титут «Архієпископа-скапталців», якого ще не мав ніякий наш Владика.

В останні роки, здоров'я Владика занепадало. Перед смертю забезпечив ще свою Паству висвятивши їй на своє місце свого найближчого співробітника о. д-ра М. Марусина. На столі залишив своє строге аскетичне завіщання, в якому писав:

«Моя остання воля є: вмерти в св. католицькій вірі, в повній віданості й послуху для кожногочасного Святого Отця Папи Римського».

Помер 21 вересня 1974 р. Похорон мав величавий. Його тлінні останки спочили в крипті св. Софії в Римі.

*

Немає сумніву, що Владика Іван — це наш великий Владика. Залізна енергія волі, непохитна відвага, невгамований ентузіазм, невтомна активність, організаційний хист, погідний оптимізм, весела поведінка, а в першу чергу його глибоке аскетичне життя й надприродні чесноти дивинули його високо. Владика Іван знав цей дивний секрет нерозривної злуки контемплятивного життя з активним. Скувати ці два чинники в одне — дуже трудно. Треба вогня високої температури, щоб з-під ковала вийшла така синтеза. Але тільки вона має моторичну силу в історії, тільки вона дає справжню велич людині. Хто продовж 12-ти років жив під одним дахом з Владикою, бачив його щоденні розважання в каплиці, його відправу Безкровної Жертви, його довгі благодарення і часті посіщення Найсв. Тайн — цей знає, де Владика черпав духову міць.

В особистому житті надзвичайно покірний, люб'язний, а такий ввічливий, що відповідав на кожного листа кожної старої бабуні, аж до пересадки працюючий, умів мужньо і по героїськи переносити прикросі, страждання і недуги, що їх посилало йому Боже Провидіння.

Справжній патріот і народолобець, який любив свій народ вчинками довершеними для добра, піднесення науки й культури українського народу. Тому пристрасно любив висвячувати новоєреїв для добра народу й Церкви і висвятив їх сотки, а між ними 20-ох кол. воєків з дивізії «Галичина».

Але найбільша заслуга Владика Бучка — це кладення підвалин під будову нашої помісної Церкви. Генеральні Вікаріати, що згодом перетворилися в Екзархати зі своїми Владиками в Німеччині, Англії і Франції — праця і дипломатичний успіх Владика Бучка. А навіть створення Екзархатів за океаном: в Австралії, Бразилії й Аргентині та створення двох Митрополій в Канаді й Америці — це велика заслуга Великого Владика Івана! В. Й. П.